

MERZİFONLU KARA MUSTAFA PAŞA MESCİDİ

Merzifonlu Kara
Mustafa Paşa Mescidi

Kazlıçeşme'de, aynı adı taşıyan çeşmenin biraz güneyinde yer alan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Mescidi, Kasaplar ve İskele Mescidi isimleriyle de anılmaktadır. 17. yüzyılın sonlarında Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1780 yılında geniş çaplı bir onarım görmüş, zaman içinde harap olunca, son yıllarda tekrar onarılmıştır.

Orijinalinin fevkanî olduğu bilinen yapı, onarımdan sonra kare plana oturtulmuştur. Üstü ahşap tavanlı ve kiremit kaplı çatıyla örtülüdür. Batı cephesinde hafif bir çarpıklık görülmektedir. Bu cephede yer alan dikdörtgen açıklıklı bir kapıyla mescide girilir. İçeride, kuzey ve batı taraflarında dört tanesi serbest, iki tanesi duvara bitişik olan altı ahşap direk taşıyan 'Z' şeklinde ahşap bir mahfil

vardır. Kuzey ve güneyde ikişer, batıda bir, doğuda dört pencere yer alır. Minber ve vaaz kürsüsü yeni yapılmıştır. Mihrap duvarında 1823 yılında yapılan ve üzerinde iki satırlık kitabesi bulunan ama bugün kullanılmayan bir çeşme yer almaktadır.

HACI MAHMUD AĞA MESCİDİ

Hacı Mahmud Ağa Mescidi, Sultan II. Mahmud döneminde Hacı Mahmud Efendi tarafından yaptırılmıştır. 15. yüzyılda yaşayan Şaban-ı Velî hazretlerinin bir müridi olduğu bilinen Hacı Mahmud Ağa, bugünkü Mevlevîhane caddesi üzerinde surlara yakın bir konumda bir mescid inşa ettirmiştir. Yapının mescid-tevhidhane olarak kullanıldığı vakıf kayıtlarında geçer.

17. yüzyılın üçüncü çeyreğinde, Yenikapılı Duhanî el-Hac İsmail Ağa (v.1772) tarafından mescide bitişik fevkanî (bodrum katlı) bir sıbyan mektebi de inşa ettirilmiştir. 19. yüzyılda, mescid-tevhidhanenin yeniden inşa olunduğu, bu defa yapıya şeyh ailesine ait harem-selamlık, mutfak gibi bölümlerin de eklendiği anlaşılmaktadır.